

Asia: VN/23332/2026

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi datakeskusrekisteristä

Lausunnonantajan lausunto

Soveltamisala: 0,5 megawatin raja-arvo ja turvallisuuspoikkeus (1 §)

Vaikka 0,5 megawatin raja-arvolle on esitetty sinänsä pätevät perusteet puuttuu esityksestä kuitenkin perusteet sille, miksi raja-arvo ei voisi olla alempi? Esityksen tavoitteena on kuitenkin saavuttaa mahdollisimman kattava kokonaisnäkemys datakeskustilanteesta. Voisi kuvitella, että hallinnollinen taakka ei hirveästi kasvaisi enää suhteessa vaikka raja-arvo olisikin pienempi. Sen sijaan näkemys kokonaistilanteesta paranisi.

Ilmoitusvelvollisuuden ajankohta (5 §)

Hyvä, että ilmoitusvelvollisuus on jo aikaisessa vaiheessa.

Ilmoituksen yhteydessä toimitettavat tiedot sekä tietojen toimittamisesta poikkeaminen (6 §)

Momentin 11 kohdalla pitäisi ilmoittaa myös datakeskuksen maankäyttö- ja luontovaikutuksista. Lisäksi tulisi ilmoittaa myös siitä miten nämä haittavaikutukset huomioidaan ja esimerkiksi mahdollisesta ekologisesta kompensaatiosta tai sen väliin jättämisestä.

Momentin 12 kohdalla tulisi ilmoittaa pääasiallisesta energialähteestä, arvio mahdollisen oman energiantuotannon vuosittaisista käyttötunneista sekä varavoiman vuosittaisista käyttötunneista sekä arvio kummankin vuosittaisista kasvihuonekaasupäästöistä.

Muutoksista ilmoittaminen ja muutositmoitusten ajankohta (7 §)

-

Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus, tietojenantovelvollisuus ja tietojen luovuttaminen (10, 11 ja 12 §)

Rekisterin tulisi olla lähtökohtaisesti julkinen. Näin rekisteri palvelisi mahdollisimman hyvin kansalaisyhteiskuntaa ja tutkimusmaailmaa ja edesauttaisi datakeskusten ympärillä käytävää keskustelua ja päätöksentekoa.

Voimaantulon ajankohta sekä siirtymäaika rakentamisvaiheessa ja toiminnassa olevien datakeskusten osalta (15 §)

-

Huoltovarmuuskeskuksen tehtävä ja sen resursointi

-

Muut esitystä koskevat huomiot

Esitys on kannatettava ja tarpeellinen. Yksistään se ei kuitenkaan riitä varmistamaan sitä, että datakeskukset eivät rasita kohtuuttomasti energiantuotantoa ja luontoa.

Pelkän tiedon lisäksi tarvitsemmekin myös keinoja säännellä ja tarvittaessa estää varsinkin sellaisten datakeskusten rakentaminen, jotka ovat selkeästi yhteiskunnan kokonaisedun vastaisia.

Tiainen Olli
Greenpeace